

είναι καὺσις πολλή, καὶ πρέπει γὰ κεντρίσῃς προση-
τήτερα ὅταν δακρύζῃ τὸ κλήμα καὶ τὰ ἄλλα φυτά.
καὶ εἰς ἄλλους τέπους πάλιν ψυχροὺς εἰς ἀργήσῃς
δὲν βλάπτει τίποτε. Ἐὰν δὲ τύχη, καὶ θείλεις γὰ
φέρῃς τὰ φυτὰ ἀπὸ μακρὺν τόπον, βάλετα εἰς ἀγ-
γεῖον ἐμπνημένον εἰς τὸν πηλὸν, καὶ χρίστω ἀπὸ
πάνω καλά, γὰ μὴ ξηθυμάουσι.

Ποῖα δένδρη ἡμέρα δέχονται ἄλλα φυτὰ εἰς τοῦ λόγου
του, καὶ κεντρίζονται εἰς τὴν φλοῦσαν καὶ εἰς τὸ ξύλον.

§. 17. Ἡ Συκία κεντρώνεται εἰς τὴν συκαμινίαν
καὶ εἰς τὸν πλάτανον.

Ἡ συκαμινία εἰς κάστανίαν καὶ βελανιδίαν.

Ἡ ἀπιδία εἰς βρογδίαν, εἰς συκαμινίαν, εἰς ἀ-
μυγδαλίαν, καὶ κουκορεβυνθίαν· καὶ ὅταν κεντρί-
σῃς τὴν ἀπιδίαν εἰς τὸ συκάμινον, γίνονται τὰ
ἀπιδία κόκκινα.

Ἡ μηλία κεντρώνεται εἰς κιδωνίαν, καὶ γίνου-
ται τὰ μῆλα πολλὰ καλά· ἐκείνη ὅπου λέγουσιν εἰς
τὰς Ἀθήνας μελίμηλα.

Ἄκρμη καὶ εἰς δαμασκηνίαν· καὶ ἡ δαμασκην-
νία εἰς ἀπιδίαν, καὶ εἰς πλάτανον, εἰς τὸν ἅποισον
ὁμοίως γίνονται τὰ μῆλα κόκκινα.

Ἡ κερία καὶ λεπτοκερία κεντρώνονται εἰς κου-
μαρίαν· ἡ τριανταφυγλία εἰς ἰτέαν.

Ἡ ροδακινία εἰς τὴν φλοῦσαν τῆς δαμασκηνίας,
καὶ ἀμυγδαλίας· ἡ δαμασκηνία εἰς μηλίαν καὶ κυ-
δωνίαν· ἡ κερασία εἰς κουκορεβυνθίαν.

Ἡ ροδακινία, ὅπου κάμνει τὰ κλειστὰ ροδάκινα,
εἰς τὴν κερασίαν· ἡ κυτρία εἰς ἄλλην κυτρίαν, καὶ
εἰς μηλίαν, καὶ κάμνει κυτρόμηλα· καὶ εἰς συκά-

μικρά, καὶ κίμναι κέτρα, κόκκινα· εἰς εἰς ῥαγδία,
 Ἡ κιδωνία καὶ ἀγριοσυκία καὶ δένδρον δέχοσται,
 καὶ κέντρωνε εἰς αὐτὰς εἴτι θέλεις, καὶ γίνεται.
 Ἡ μοσχαπίδια κεντρώνεται εἰς μηλίαν.

Τὸ δὲ κλήμα κεντρώνεται εἰς τὴν κερασία, καὶ
 κίμναι τὰ σταφύλια τὸν Μαῖον, ὅταν ᾖναι καὶ τὰ
 κεράσια. Αὐτὰ καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἐποῦ εἴπομεν,
 γίνονται καθὼς ὀφθαλμοφανῶς ἐγνωρίσαμεν, καὶ
 ὅς τις δὲν πο πιστεύει, ἄς τὴ δοκιμάσῃ, νὰ ἴδῃ πῶς
 δὲ γράφονται ψεῖματα.

Πότε καὶ πῶς νὰ κεντρώνῃς εἰς τὸ ὄμματι.

§ 18. Τὸν Μαῖον μῆνα εἶναι καλὰ νὰ κεντρώνῃς
 εἰς τὸ ὄμματι· ἐγὼ δὲ καὶ τὸν Μάρτιον ἐκέντρι-
 σα, καὶ ἐπέτυχα. Ἰάμναι χρεια γρὺν γὰ καθαρί-
 σης· καλὰ τὸ δένδρον ἐκεῖνο, ὅπου κεντρώνεις εἰς
 τὸ ὄμματι· νὰ κόψῃς ὅλα τὰ κολορίζα νὰ μὴν
 ἐμποδίζου· ὁμοίως καὶ ὅσα βλαστάρια εὐγάλη
 αὐτὸ τὸ θυλίασμα καὶ ἀπάτω, νὰ τὰ κόψῃς. Τὸ
 δὲ κέντρι ἄς εἶναι ἀπὸ βλαστὰρι χρωμαρικῆν ἀπὸ
 καλὴν ἔρπην καὶ εὐκαρπον· καὶ ἀπ' αὐτὰ εὐγάλη
 τὸ ἔμματι ἑλόγυρα ὅλην τὴν φλοιδαν, καὶ ἀπὸ τὸ
 ἄγριον ὁμοίως ἔαμοσε καὶ κόψῃ τὸσην φλοιδαν,
 ὅση εἶναι ἡ ἡμερῆ, ἐποῦ θέλεις καὶ βάλῃς· ἀμὲν
 πρόσεχε νὰ τὴν ξεκολλήσῃς ἐπιδέξια, νὰ μὴ πλη-
 γῶσῃς τὰ ἔυλα, καὶ νὰ πέσῃ γρὸ ἡμεροῦ ἔμματι
 ὅταν εἰς τὰ ἄγρια· ὅτι τοῦτ' εἶναι πολλὰ χρεια-
 ζόμενον· διὰτὶ τότε πιάσει ἀσφάλητα· καὶ ἄς εἴχῃ
 καὶ ἡ δὴ φλοιδαις ἴσια εἰς τὰ πλάγος καὶ ὁμοίαις.
 Καὶ ὅταν πιάσῃ τὸ κέντρωμα, εὐγάλη τὰ δερμάτα,
 καὶ κόπτε ὅσα ἄλλα βλαστάρια φυτρώσαν, ἀπὸ

τὸ ἄγριον· τὸ ὅποιον κόψῃ με πριόνι ἐπιδέξια ἀπὸ
πάνω τοῦ κεντρίσματός, νὰ σπῶταλήσῃ τὸ ἡμερον.

Πότε τὰ δένδρη φυτεύονται.

§ 19. Τὸ φθινόπωρον προκόπτουν καλλίτερον
καὶ μάλιστα εἰς τὰς ἀνέδρους τόπους· διατὶ ποτὶ
ζοῦται ὅλον τὸν χειμῶνα καὶ πιάγουσι· φυτεύει λοι-
πὸν μετὰ ταῖς πρώταις βροχαῖς ἀπὸ τὰς 7. τοῦ
Νομβρίου, ἕως τὰς 20. τοῦ Δεκεμβρίου. Βί δε καὶ
δὲν προφθάσῃς τότες, ἐξ ἀνάγκης φυτεύσει καὶ τὴν
ἀνοιξίαν, καὶ ποτίζετα πολλάκις· ἀμὲν δὲν προκό-
πτουσι τόσον, ὡσὰν ἐκεῖνα ὅπου φυτεῖσῃς τὸ φθι-
νόπωρον· καὶ ἀκουσον τὴν αἰτίαν, νὰ πιστωθῇς
τὴν ἀλήθειαν. Ἡ φύσις δὲν δύναται νὰ κάμῃ εἰς
ἓνα καιρὸν δύο ἐναντία πράγματα· ἀλλὰ ποτε
μὲν τὸ ἓνα, ποτε δὲ τὸ ἕτερον· τὴν ἀνοιξίαν γοῦν
θρέφει ἡ φύσις τὰ ἄνω μέρη τοῦ δένδρου, καὶ κά-
μει τοὺς βλαστούς, καὶ τὰ ἀνθη, καὶ γίγνεται οἱ
καρποί· ἀμὲν ἡ ρίζα εἰς τότε ποσῶς δὲν αὐξάνουσι·
διατοῦτο δὲν φυτεῖουσιν τότε, ἀλλὰ κεντράτουσι.
Τὸ δὲ φθινόπωρον πάλιν γίνεται ὅλον τὸ ὑπεκτίον,
καὶ τὰ μὲν ἰψικά μέρη τῶν δένδρων ἐκθροῦσιν καὶ
ρίπτουσι τὰ φύλλα τους· ἡ δὲ ρίζα εἰς τὴν φύ-
σεως θρέφονται· διὰ τοῦτο, πρέπει νὰ φυτεύωμεν
τότε ὅταν βοηθῆ ἡ φύσις νὰ γίγνηται, καὶ τὴν
ἀνοιξίαν νὰ κεντράωμεν. Ἡξευρε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι
ὅταν φυτεύῃς δένδρον, κάμει χρῆμα· νὰ εἶπαι τὸ
φειγγάρι ἰποκάτω τῆς γῆς· καὶ ὅτι εἰάν τὸ φυτεύῃς
ἐπὶ αὐξάνῃ ἢ σιλήσῃ, ἦγουσι εἰς τὰ κ γέμισιν, αὐξάνει
ὀγκώσασα· εἶδὲ καὶ νὰ φυτεύῃς εἰ τὴν κήλωσιν, γίγνη-
ται εὐφωρότερον, ἦγουσι καρπὸν καὶ ὑψηλότερον.

ΕΡΑΣΜΙΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ ΠΡΩΤΟΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΦΕΡΝΗΣ· Εἰ ΚΑΙ ΤΗΤΗΣ ΚΟΝΤΙΝΟΥΤΙΝΟΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Διὰ τὰ κυτρίαις.

§. 20. Αὐταῖς ἀγχοῦσιν ἐπὶ τὰ ἄλλα δένδρα
 εἰρὸν περισσότερον. Φυτεύονται ἀπὸ τὸ φθινόπω-
 ρον ἕως τὰς 15. τοῦ Μαρτίου. Ἀπὸ τὸν ἴοτα ἀ-
 φλοῦνται, καὶ ἀπὸ τὸν βορίαν βλάπτονται. Ὅταν
 ἔχουν πολλὰ κύτρα, κόπτε τὰ περισσότερα, καὶ
 ἄφνει ὀλίγα, καὶ τότε κάμνεις δὲω καλά, ἢ γουρ
 πρῶτον μὲν δὲν ἀσθινεῖ τὸ δένδρον, διατὶ ξεφορτῶ-
 νεται καὶ δεύτερον ἐκεῖνα τὰ ὀλίγα γίνονται μεγα-
 λήτερα καὶ κοστιμώτερα. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπο-
 λιν, εἰς τὴν Βενετίαν, καὶ εἰς ἄλλους τόπους ψυ-
 χρούς, πρέπει νὰ φυτεύετε ταῖς Κυτρίαις καὶ Λε-
 μαίαις σιμὰ εἰς τὸν τοῖχον, ἢ εἰς ταῖς καμάραις,
 διὰ νὰ ταῖς σκεπάζετε τὸν χειμῶνα μὲ ψάθαις,
 νὰ μὴ παγῶνουνσι, καὶ τέλισσε τὰ κλαρία τους
 μὲ κολοκυνθίας φύλλα ὁμοίως καὶ τὰς ρίζας νὰ
 σκεπάζετε μὲ στάκην κολοκυνθίας, ὅτι αὐτὴ ἔχει
 φυσικὴν δέξαμιν, καὶ φυλάττει τὰς κυτρίαις ἀπὸ
 τὴν ψύχραν. Τὸ δὲ κέτρον ὅταν ἦναι μικρὸν, βάλ-
 λε εἰς ἀγγεῖον ὑάλινον, ἢ εἰς κεράμιον,
 μὰ νὰ ἔχη τρύπαις νὰ ἀναπνῆ καὶ τότε ἔσον εἶ-
 ναι τὸ ἀγγεῖον, τὸσον μεγάλον γίνεται καὶ τὸ κέ-
 τρον, διατὶ σπυριζεται.

Ἐὰν ζυμώσῃς ὕψον νὰ ἀλείψῃς τὸ κέτρον, φυ-
 λάγεται πολλὸν καιρὸν ἀσπῆτον. Ἡ κυτρία δὲν καρ-
 πεῖ εἰς τὴν κεντρώσεως εἰς τὸ ἔμματι, ἀλλὰ μόνον
 εἰς τὸ ξύλον, ὡς κλήμα.

Ἐὰν δὲ πάλιν χύσῃς τὰ κέτρα εἰς κριθάρι, δὲσ
 σήκωνται. Ἐὰν κεντρώσῃς εἰς τὴν κυτρίαν μηλίαν,
 ἔχουσ μῆλα ἔλασ τὸν χρόνον εὐμορφα.

Περὶ Ῥοδακινίας.

5. 21. Αὐτὴ ἀγαπᾷ τόπον νοτερόν καὶ βωρικόν· εἰ
 δὲ καὶ εἶναι ξηρὸς, πότιζέ τινι πολλάκις, καὶ ὅταν
 εἶχη πολλὰ Ῥοδάκια, κόπτε τὰ περισσὰ, ἀφνε ὀλί-
 γα, γὰρ γέιουν χοντρά καὶ ὀβλαβα καὶ καλλίτερα
 ὡς ἀνωθεν. ὅταν θείλῃς γὰρ γέιουν καλάϊς Ῥοδακι-
 νιαῖς, εἶρε μεγάλα Ῥοδάκια ἀπ' ἐκεῖνα ἐποῦ δὲ
 ξεκολλᾷ ἢ σάρκα ἀπὸ τὸ κόκκαλον· καὶ ὅταν τὰ
 τρώγῃς ἀφνε τριγύρη τῆ κοκκαλιε καμπόσην σάρκα
 μὴ τὸ φάγῃς ἅλον· καὶ οὕτω φύτευσέ το παρευθὺς
 γὰρ γέιη δειδρον μέγαλον καὶ κλωτάτον. Ἀλλ' ἐπει-
 δὴ ἐκ φύττωσ ὄλαις ἢ Ῥοδακινιαῖς εἶναι ἀχαμναῖς,
 καὶ ὀλιγόχροναίς, κάλλιον εἶναι γὰρ τὴν κεντρώνης
 οἰς δαμασκηνίαν, ἢ ἀμυγδάλην, ἐποῦ πιάκει βί-
 βαια, καὶ τότε βαστᾷ πολλοὺς χρόνους. Εἰ δὲ
 καὶ θείλῃς γὰρ κάμη κόκκινε καὶ εἰμορφε Ῥοδά-
 κινια, τὰ ὁποῖα περσικὰ ὀνομάζουσι, ὅταν φάγῃς
 τὸν καρπὸν, βάλε τὸ κόκκαλον γὰρ κάμη εἰς τὴν γῆν
 μίαν ἑβδομάδα. καὶ εἶτα ἀνοιξέ το ὀλίγον εἰς τὴν
 καρυφῆν, καὶ βάλε του μέσα εἰς τὸ κόκκαλον πιλά-
 βαρι, καὶ πάλιν φύτευσέ το γὰρ φύτρωσ καὶ
 τότε ὅσους καρπούς κάμει γίνονται κόκκινοι. Τοῦ-
 το εδοκιμάσαμεν ἀμὴ θάρρῳ πῶς εἰς βάλῃς καὶ
 ἄλλην βαφῆν μέσα εἰς τὸν καρπὸν ὡς ἀνωθεν, κατὰ
 τὴν βαφῆν ἐκεῖνη θείλου γέιει καὶ τὰ Ῥοδάκια.

Διὰ τὰ μὴ βλαπτεσθῆναι τὴν Μηλίαν εἰς τὰς
ρίζας οἱ σκώληκες.

§. 22. Φύτευσον εὐθὺς εἰς τὴν ῥίζαν τῆς, καὶ
γριδοκρέμυδα, καὶ οὕτω τὰ σκαθῆκια ὅπου ἔχει εὐ-
φανίζονται ἢ ἔνωσον ὑλὴν παλαιᾷ κρασίῳ, ἢ γουρ-
λάσπυρον μὲ κοπρίαν τῆς αἴγας, καὶ σκάψε τρι-
γύρω τοῦ δένδρου, καὶ πότιζε τὰς ῥίζας τοῦ, καὶ
οὕτω κάμει τὰ μῦκα γλυκύτερα. Καὶ εἰάν τις
ἀσθενῆσθῃ, βάλῃ γαδάρον κόπρον εἰς τὰς ῥίζας
τῆς, καὶ πότιζέ τὴν κάθε βράδυ, ἀπὸ οὗ βασιλεύει
ἔῃ ἡλιος, ἕως μίαν ἑβδομάδα, καὶ εἰάν τις βέλῃς
κόπριαν χοίρου, ἔπειτα, γὰρ τὴν πότιζης μὲ ἀσθρά-
κου οὖρον, τῆς κάρτεως πολλὴν ὠφέλειαν ὅτι φι-
σικὰ ἢ μηλία ἀγαπᾷ τὸ οὖρον, καὶ ἰατρεύεται εἰς
τὴν ἀσθενείαν.

Ὅς τις λοιπὸν θέλει τὰ κάμη μηλίαις τὰ μὴ
σποδωκιάσθαι, ἄς παρὶ κόλῳριζα προκομμένα ἀπὸ
καλῆς γυνῆς, ἢ γουρ σκλητάδα, καὶ τότε ἄς ἀλεί-
ψῃ τὰς ῥίζας τῆς μὲ γουρὸν τὰβου, καὶ οὕτως ἄς
ἔχη ἄσπερον βαθὺν εὐὰ τὴν χάσῃ ἕως τὸν κορυφῆς
σημῆ, καὶ τότε γίνεται ἰσχυρότατος.

Διὰ τὰς Ἀπειρίας.

§. 23. Ἐάν τις εὐθὺς εὐὰ μὴν ἔχουσι τὰ ἀσθράδα μέ-
σα σκληρὸν τίποτας, κάμη λάκκου μεγάλου, καὶ
εὐγαλὶ ὄλαις ταῖς πέτραις, καὶ τότε βάλῃ τὸ φυ-
τὸν, καὶ ἔχε χῶμα κοσκινισμένον, βάλῃ τὰ ὄλο-
φυρα, καὶ πότιζέ το πολλάκις.

Εἰ δὲ καὶ ἐφυτεύθῃ προτῆτερα, ἔχει τὰ εὐα

27
τάς ρίζας, καὶ εὗγαλε ταῖς πέτραις ἁλαῖς, καὶ κο-
σκίμασε τὸ χῶμα, καὶ χῶτέ το, καὶ πῆτιζέ το ὡς
ἀιωθεῖν εἴρηται. Γίνωσκε δὲ ἀκριβῶς καὶ ταῦτο, ὅ-
ταν θέλης γὰ φυτεῖσθαι κολορίζα, ἃς εἶναι τριῶν
ἔρονων, ἢ καὶ δύο τὸ ὀλιγώτερον· καὶ βάλετε εἰς
τόπον νοτιότερον, διατὶ ἀγαπᾷ τὸ κρῖος ἐκφύσασθαι.
Διόμη δὲ εἰάν θέλης γὰ κάμης τὴν ἀπίδιαν τὰ
σοῦ διδῶ καρπὸν περισσὸν καὶ γλυκύτερον, κτρήνη-
σέ τὴν σιμὰ εἰς τὴν γῆν, καὶ βάλε εἰς τὴν τρύπαν
καρφί ξύλιον ἀπὸ δρυῖ, ἢ βελανιδίακ, καὶ χῶσε
τὴν μὲ χῶμα ἕως παραῖον. Εἰ δὲ καὶ ἐσθνήσῃ
εἰς τὰ ἀνθη, χῶσε εἰς τὴν ρίζαν τῆς κληκρά-
σίου παλαιοῦ, ἡμέρας δεκαπέντε, καὶ χῶσε πάλ-
ιν τὰς ρίζας τῆς ὕστερον, καὶ ἰατρῆται καὶ
χωρίς γὰ ἀσθενήσῃ τὸ δένδρον, εἰάν τοῦ βάλῃς τὴν
ἄλην τοῦ σῆνου εἰς τὰς ρίζας, κάμνει τὸν καρπὸν
γλυκύτερον. Καὶ εἰάν θέλης γὰ μὴ γένωνται τὰ
ἀπίδια σκαυληκιάρια, ὅταν φυτεῖσθαι τὰ δένδρα, ἀ-
λειψε μὲ χολὴν βοδίου τὰς ρίζας του, καθὰς καὶ
εἰς τὴν μηλίαν εἶπομεν. Τὰ δὲ ἀπίδια ὅταν θέ-
λης γὰ τὰ φυλάξῃς καρπὸν πολλόν, πρῶτον μὲν κό-
ψε τα ἀπὸ τὸ δένδρον ἐπιδέξια, γὰ μὴ τὰ πλη-
γῶσθαι, ἢ ποσῶς γὰ τὰ ζουλίσθαι· ἐπιτάσσῃ
σῶσε τοὺς πάντους καὶ τὰ ραβδία σου, κρῖμα-
σά τα, ἢ χῶσετα εἰς πριονίσματα κυπαρίσσου,
ἢ εἰς ξηρὰ, καράμυλλα, καὶ φυλάξατα τα.

Διὰ γὰ μὴ σχίζωνται τὰ ῥέγδια.

§. 24. Ὅταν θέλης γὰ τὰς ραβδίας, βάλε εἰς τὰς
λάκκον μαύραις πέτραις. Εἰ δὲ καὶ εἶναι φύλλον
μέγαις πρότερον, θέλε κριγῆρου σκυλοκρῖματα.

ἔτι αὐτὰ ἔχουσι φυσικὴν δύναμιν, καὶ διὸ ἀφίθουσι νὰ σχίζωται τὰ ῥογθία. Λέγουσι τινὲς, ὅτι τὸ κλαδί τῆς ῥογθίας εἶναι ἀθῆρον, ἤθου φευγουσιν ἀπ' αὐτὸ τὰ ὀφίδια, καὶ διὰ τοῦτο τὸ βάνουσι ἐκ τὰ σρώματα. Γίγνωσκε καὶ τοῦτο, ὅτι ὅσα σπειρίδι ἔχει μέσα τὸ μικτότερον ῥογθί, τόσα ἔχει καὶ τὸ τραυήτερον ἐκείνης τῆ δένδρου, καὶ ὄχι περισσότερον.

Ὅταν δὲ μαζώγῃς ἀπὸ τὸ δένδρον τὰ ῥογθία, κόπτετα ἐπιδέξια, νὰ μὴ κτυπήσῃ ἕνα τοῦ ἄλλου νὰ πληγωθῇ, καὶ τότε ἀνάλυσσε πίσσαν, βούτησε τὰ ῥαβδία τους, κρέμασέτα, νὰ βαρτάζουσ πολλὸν καιρὸν ἄσηπα.

Περὶ Κυδωνίας καὶ Κερασίας.

§. 25. Ὅσα εἶπομεν διὰ τὴν μηλίαν καὶ ἀπιδίαν, τὰ αὐτὰ ἴσκει καὶ διὰ τὴν κυδωνίαν, καὶ κερασίαν· ἔθεν δὲν γράφομεν ἄλλο δι' αὐτὴν περισσότερον.

Περὶ Συκίας.

§. 26. Τὰς συκίας δύο φοραῖς τὸν χρόνον φυτεύουσι, τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἀνοιξιν· ἀμὴ καλλίον εἶναι νὰ τὴν φυτεύῃς τὴν ἀνοιξιν, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἀπὸ ὅλα τὰ φυτὰ τρυφερώτερη. καὶ ἂν τὴν φυτεῖσῃς τὸν χειμῶνα, φθείρεται ἀπὸ τὸν κρύσαλλον. Διὰ τοῦτο εἶναι καλλίτερον νὰ τὴν φυτεῖσῃς ἀφ' οὗ περάσῃ ἡ ψυχρα τοῦ χειμῶνος· καὶ εἰάν ἀργήσῃς καὶ ἕως τὸς Ἰούνιον, πάλιν γίνεται, καθὼς μὴ τὴν δοκιμὴν ἐγνωρίσῃς· ἀμὴ ἀγχαπῶ τοποῦν ζεστόν καὶ νοτιέρον· καὶ νὰ μὴ τὴν ποτίζῃς, μόνον μὴ

το βρόχιον γερὸν θεραπεύεται καλλίτερα, καὶ κάμνει τὰ σῦκα ἐγείστατα καὶ γλυκύτατα. Εἰ δὲ καὶ τὴν συνουσίαν τὴν ποτίζεται, τὰ κάμνει βλαβερά καὶ σκουληκιάρικα, καὶ σήπονται. Ὅταν ἔνθεις τὰ φυτεῖσιν κολορίζα συκίας, βάλε εἰς τὰς ρίζας αὐτῆς σκυλοκρόμμυδον, καὶ φύτευσέ τὰ αὐτάμα. Ἄλλοι πάλιν ἔβριξαν τὸ κλαρί, ἢ τὴν ρίζαν, ὅπου ἠθέλαν τὰ φυτεῖσιν, μὲ κοπρίαν βοδίου, καὶ καταπολλὰ ἐπρέκοψεν. Ἄλλοι βάνουσιν εἰς τὰς ρίζας στάκτην, καὶ ἕτεροι κοκκινόχωμα.

Ἐάν δὲ θέλῃς τὰ γένη χαμηλὴ ἢ συκία, βάλε τὸ φυτὸν ἀνάποδα, ἢ γουν τὸ ἀπάνω μέρος κάτω, καὶ γίνεται.

Καὶ εἰάν ἦναι καμμία συκία, ὅπως τὰ κάμη ὁ καρπὸς τῆς σκώλικα, σκάψε, καὶ βάλε στάκτην εἰς τὰς ρίζας αὐτῆς, καὶ εἰς τὰ κεφάλια, καὶ ἰσται.

Εἰ δὲ καὶ ρίχνει τὰ σῦκα τῆς πρὶν τὰ γέιου, ἀλλεῖψε τοὺς κλαδούς αὐτῆς μὲ συκάμινα, ἢ γουν μοῖρα μαῦρα, ἢ μὲ κοκκινόχωμα, ὅταν ἦναι τὸ φεγγάρι ἑπτὰ ἡμερῶν, ἢ εἰκοσιδίω, ἢ κατάπλησε τὰς ρίζας τῆς μὲ φύκια θαλάσσης, καὶ ἄλας ἀντάμα, ἢ κρέμασέ τῆς ἐπάνω τὴν ἡμέραν τοῦ Προδόμευ γρίσουκα, ἢ γουν ρίγασέ τῆς τῆ 24. Ιουνίου ἔτι τὸ πουλί ἐκεῖνο τοῦ ἀγριοστίκου ἐπάγει μέσα εἰς τὸ λίθι, καὶ δέν το ἀφίει τὰ πύση ἔθεν τινὲς διὰ τὰ μὴ φροντίζουσι, κάθε γένον, κεντρῶνουν ἓνα κλάδον εἰς πᾶσαν συκίαν, ρικόρ, καὶ οὕτως εἶναι καλλίτερα διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ποτίζεσθαι. Κεντρῶνεται ἢ συκία εἰς συκαμνοτάτα, οὐ μόνον τὴν ἀνοιξιν ἀλλὰ καὶ τὸ φθινόπωρον, ἀλλὰ καὶ τὰ θέρος ἕως τὸν Σεπτέμβριον, καὶ γίνεται.

Πῶς νὰ κάμῃς Καρύδια, ἢ Ἀμύγδαλα χωρὶς τὴν
 ἔξωθεν ξυλίνην φλούδαν, ἤγουν τὸ σκέπασμα, νὰ
 ἦναι μόνου ὁ καρπός.

§. 27. **Τ**ζάκισον τὸ ἔξωθεν ξύλον, εὗγαλε τὸν
 καρπὸν ἐπιδέξια ἄθλαβον καὶ ἀκέραιον, καὶ τύλι-
 ξέ τον μὲ μαλί, ἢ ἀπαλά κλυματόφυλλα, διὰ νὰ
 μὴ τὸν φάγουν τὰ μυρμύγκια, ἢ ἄλλα ζώδια,
 καὶ φέτουςέ τον, καὶ οὕτως γίνονται ὅλοι του οἱ
 καρποὶ γυμνοί, καθὼς τὸ ἐφέτευσες. Τὰ λεπτο-
 κάρια οὕτω τὰ στρογγυλλὰ, ὡς καὶ τὰ μακρὰ, ἀ-
 γαπῶσιν ἀσπρην γῆν, καὶ βαρικόν τόπον νὰ ἔχῃ
 κερὸν πολὺ, καὶ φυτεύονται τὸν καιρὸν ὅπου βρέ-
 νουν καὶ ταῖς καραῖς.

Διὰ νὰ γένη τὸ δένδρον κάρπιμον.

§. 28. **Κ**άμε ἓνα στεφάνι μολυβένιον, καὶ ζᾶτέ
 τὸ δένδρον ἓνα ποδὸρι ἀπὸ τῆς γῆς ἰψηλότερα, ἕως
 τὸν καιρὸν τοῦ ἀνθους, καὶ τότε εὗγαλέ το καὶ
 πάλιν ἕστερα ἀφ' οὗ αἰθήσῃ, βάλε του τὸν στέφανα
 του· τοῦτο βοηθεῖ πολλὰ, νὰ μὴ ρίχνῃ τὸν καρ-
 πὸν τῆ. Ἡ κάμε τῆ τὸν στεφάνου ὅπε εἶπομεν ἀπὸ
 φοίνικα ἀρσενικόν, ἤγουν βαγίαν· καὶ τὴσιν ἐνέρ-
 γειαν ἔχει καὶ αὐτὸ καθὼς καὶ τὸ σίδηρον· τὸ ὅμοιον
 κάμνει καὶ ἡ φακλα, τὴν ἑποῖαν εἰς ἄλλους τό-
 πους ὀνομάζουσι Κοκλαστον (*Tasso Barbasso*).
 τοῦτο κάμνει σάχου μεγάλον μίαν οργυίαν σχεδόν,
 καὶ ἔχει σπειρίαν τριγύρου ὡσὰν πιπέρι· βουτῶσιν
 αὐτὸ εἰς τὴν λάσπην τῆ λαδίας, καὶ ἄττει ὡς δά-
 δι· μετ' αὐτὸ ζαίγουσι τὰ δείδρα, καὶ κάρπιζον κατὰ

λά, καὶ κρατῆσι καὶ τὸν καρπὸν ἀπάνω τους· πλὴν γίωσκε, καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ Καρυά ἀγαπᾷ τὸ ραβδί ἐκ φύσεως, καὶ ὅσον τὴν ραβδίσης δυνατὰ τὴν ἑα χραίαν, τέσον καρπίζει καλλίτερα τὸν ἐρχόμενον· καὶ ἂν τὴν μαζώξης μὲ τὸ χέρι, κάμνει τὸν ἄλλον χρόνον ὀλιγώτερα. Ἡ δὲ ἰλαία θέλει ὅλον τὸ ἑαυτίσι, ἢ γουν· ἂν τὴν μαζώξης χερσπιαστά, γὰ μὴ τζακίσης, τὰ βλαστάρια τῆς, κάμνει καρπὸν καὶ τὸν ἄλλον χρόνον· εἰ δὲ καὶ ραβδίσης τὴν, καρπτεῖς τοὺς ροδαμούς, καὶ δὲν καρπίζει τὸ ἐρχόμενον ἔτος.

Διὰ τοὺς λάκκους τῶν δένδρων πότε καὶ πῶς γὰ γένωνται.

§. 29. Ἐάν θέλης γὰ φυτεῖσης δένδρα τὸ φθινόπωρον, κάμνει χρεία γὰ ἔχεις τὰς λάκκους σκαμμένους ἀπὸ τὸν Ἰούλιον, ἢ καὶ τὸν Αὐγουστον· γὰ ἦναι καθ' ἑίας ποδάρια τρία βαθεῖς, καὶ πλατὺς τέσσαρα, διὰ γὰ κάψῃ τὸ χῶμα ὁ ἥλιος, γὰ ἐργασῇ· καὶ ἄς εἶται ὁ λάκκος ἀπαιω στερός, καὶ κάτω πλατύτερος, διὰ γὰ ἀπλώσουν ἢ ρίζαις ὀλιγωρα. Καὶ ὅταν θέλης γὰ φυτεῖσης τὸ δένδρον, γέμωσθε πρότερον τὸν λάκκον ἄχερα, καὶ κάψετε ἐκεῖ μέσα, ὅτι μὲ τὸν τρόπον τοῦτον κάμνετε δύο καλὰ πρῶτον καίεις τὸν τόπον τρυγύρου, καὶ δευτερον τὸ ἄχερον δίδει τοῦ δένδρου πολλὴν ὠφέλειαν· καὶ τότε ἀλειψτε τὰς ρίζας, καὶ αὐτὸ τὸ ἄρθιον τοῦ φυτοῦ μὲ χολὴν βοδίου διὰ τοὺς σκώλικας, ὡς αἰωθεν ἐγράψαμεν. Ἐπειτα ἀφ' οὗ τὸ φυτεῖσης, πρῶτον μὲν βάλτε του καμπόσον χῶμα, ὅπου γὰ τὸ ἔχη ἢ ψύχρα καὶ ὁ ἥλιος ἐγρασμένον, καὶ μετ' αὐ-

τὸ σκέπασθαι ὅλαις ταῖς ρίζαις, καὶ πᾶνσέ το! ἔπειτα ἔχει κοπρίαν καλὴν ἐνὸς χρόνου ἐργασμένην, ὅτι εἴαν ἦναι πολλοῦ καιροῦ, ἐξιθύματα, καὶ δὲν ἐνεργᾷ· καὶ μετ' αὐτὴν ἀνακάτωση τὸ ἐπίλοιπον χῶμα, καὶ σκέπασσε τὸ φυτὸν ἕως αἰῶ, καὶ πᾶνσέ το καλὰ ἀπὸ τὴν μέσην καὶ κάτω τοῦ λάκκου, καὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἀπάνω ἐλιγώτερον, καὶ χίμη του δύο λάκκους εἰς τὸ ἀπάνω μέρος παράμειξε τοῦ φυτῶν ἡ σταματᾷ τὸ νερὸν εἰς ποτίζεσθαι. Ἐὸ δὲ φυτὸν ὅς εἶναι καλὰ χῶσμειον μετ' τὸ κοπρόχωμα, διὰ τὰ μὴ ξεπαγιάσῃ ἀπὸ τὰς χιόνας, καὶ χάσῃ τὸν κόπον σου· δι' αὐτὸ σου εἶπομεν εἰς βάλλῃς τὴν κοπρίαν, ἥτις κάμνει δὲν ἐνεργείας· δίδει τῷ δένδρῳ σπατάλην, καὶ εὐγάνει προκομμένην βλασάρια, καὶ φυλάγει το ἀπὸ τὴν ψύχραν μετ' τὴν ζέσιν αὐτῆς. Καὶ διὰ τὰ μὴ το καύση παλιν ἐλόμεθα, σου εἶπομεν εἰς τὴν βίης ἀνακατωμένην μετ' τὸ χῶμα, καὶ τότε δὲν βλάπτεται, εἰς δὲ τὸν γέρον του φυτοῦ, ἐμπηξον καλᾶμια, ἢ πικροδάφνας, διὰ τὰ μὴ φάγουν τὰ ζῶα ἐκεῖνο ὅπου φθίζεται. Ὁ δὲ καιρὸς ὅπου φυτεύουσιν εἶναι ἀπὸ τὰς ὕστεραις Ὀκτωβρίῳ, ἕως τὰς πρώτας τῶ Δεκεμβρίου, μὰ τὰ μὴν ἦναι τὸ φεγγάρι γεμάτ'· διὰ τὸ τότε ὅλα τὰ δένδρα γινοῦσι σκωλήκια, καὶ φθείρονται.

Περὶ Καστανίας καὶ ἄλλων δένδρων.

§. 30. Ἡ Συκαῖς πάλιν καὶ ὅσα δένδρα φυτεύουσιν μούριλλα, βάνετα τὴν ἀνοιξιν. Ἡ Καστανία ὀρεγεται τὸν ψυχρὸν τόπον, καὶ τὴν φυτεύουσι τὸν Σεπτέμβριον, ἢ τὸν Μάρτιον· καὶ εἴτε βλάσῃ, ἢ ρίζαν, ἢ κλάδον, ἢ κῆατατον, γίγνεται, μετὰ εἰς